

Päivämäärä

Dnro

19.2.2015

2287/14/2014

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

5.3.2015 - toistaiseksi

Kumoo / Muuttaa

Luonnonvaraisissa linnuissa esiintyvän lintuinfluenssan leviämisen estämisestä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (226/2006)

Valtuutussäännökset

Eläintautilaki (441/2013)

Vastaavat EY-säädökset

komission päätös 2006/563/EY (32006D563); EYVL N:o L 222, 15.8.2006, s. 11

Maa- ja metsätalousministeriön asetus
luonnonvaraisissa linnuissa esiintyvän lintuinfluenssan vastustamisesta

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eläintautilain (441/2013) nojalla:

1 luku
Yleiset säännökset

1 §
Soveltaisala

Tätä asetusta sovelletaan luonnonvaraisissa linnuissa esiintyvän korkeapatogeenisen lintuinfluenssan vastustamiseen.

2 §
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) muilla vankeudessa pidettävillä linnuilla lintuja, joita ei eläintautilain (441/2013) 6 §:n 4 kohdan mukaan lueta siipikarjaan mutta joita pidetään vankeudessa, ei kuitenkaan lemmikkilintuja, eläintarhoissa, sirkuksissa, huvipuistoissa tai tutkimuslaboratorioissa pidettäviä lintuja eikä Elintarviketurvallisuusviraston valvonta- tai tutkimustoiminnassaan käyttämiä sentinellilintuja;
- 2) pitopaikalla eläintautilain 6 §:n 15 kohdassa määriteltyä pitopaikkaa, ei kuitenkaan teurastamoa, eläinlääkinnällistä rajatarkastusasemaa eikä lintuinfluenssaviruksen eristämistä suorittavaa laboratoriota;
- 3) siitosmunilla siipikarjan ja muitten vankeudessa pidettävien lintujen munia, jotka on tarkoitettu haudontaan;
- 4) luonnonvaraisilla riistalinnuilla luonnonvaraisia lintuja, joita metsästetään ihmisravinnoksi; sekä

- 5) korkeapatogeenisellä lintuinfluenssalla vastustettavista eläintaudeista ja niiden luokittelusta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (843 /2013) 2 §:ssä määriteltyä korkeapatogeenista lintuinfluenssaa, joka on alatyyppejä H5 tai H7;

2 luku **Rajoitusvyöhyke**

3 § *Rajoitusvyöhykkeen perustaminen*

Kun luonnonvaraisissa linnuissa on todettu esiintyvän korkeapatogeenista lintuinfluenssaa tai kun on kyseessä tätä koskeva virallinen eläintautiepäily, taudin esiintymispaikan ympärille perustetaan eläintautilain 33 §:n nojalla rajoitusvyöhyke, joka jaetaan tarkastusalueeseen ja seuranta-alueeseen. Tarkastusalueen rajan tulee sijaita vähintään kolmen kilometrin ja seuranta-alueen rajan vähintään kymmenen kilometrin etäisyydellä taudin esiintymispaikasta siten, että tarkastusalue sisältyy seuranta-alueeseen. Rajoja määritettäessä tulee ottaa huomioon eläintautilain 33 §:n 2 momentissa tarkoitetut seikat, erityisesti alueelle korkeapatogeenisen lintuinfluenssan vuoksi mahdollisesti perustettujen muiden rajoitusvyöhykkeiden rajat.

Rajoitusvyöhykettä ei kuitenkaan tarvitse perustaa, jos Elintarviketurvallisuusvirasto arvioi, ettei vaaraa korkeapatogeenisen lintuinfluenssan leviämisestä ole. Arvioinnissa on otettava huomioon maantieteelliset näkökohdat ja korkeapatogeenisen lintuinfluenssan tartunnan saaneitten lintulajien ekologia.

4 § *Rajoitusvyöhykkeen lakkauttaminen*

Rajoitusvyöhyke lakkautetaan, kun eläintautiepäily suljetaan pois.

Muussa tapauksessa tarkastusalue voidaan lakkauttaa, kun vähintään 21 vuorokautta on kulunut niiden näytteiden ottamisesta, joista tauti on todettu, eikä lakkauttamisen katsota vaarantavan siipikarjan ja muiden lintujen terveyttä. Tarkastusalueen lakkauttamisen jälkeen sillä sijainneet alueet jäävät edelleen seuranta-alueelle.

Seuranta-alue voidaan lakkauttaa, kun tarkastusalue on lakkautettu ja kun vähintään 30 vuorokautta on kulunut niiden näytteiden ottamisesta, joista tauti on todettu.

3 luku **Tarkastusaluetta koskevat kiellot, rajoitukset ja toimenpiteet**

5 § *Tarkastusalueella sijaitsevien pitopaikkojen tarkastaminen*

Aluehallintoviraston on tehtävä luettelo kaikista tarkastusalueella olevista siipikarjan pitopaikoista. Luettelo on pidettävä ajan tasalla.

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä kunnaneläinlääkäri on määrättävä käymään säännöllisesti kaikissa niissä tarkastusalueella sijaitsevilla pitopaikoissa, joissa siipikarjaa

pidetään kaupallista lihan- tai munantuotantoa varten. Käynnin yhteydessä on tarkastettava linnut ja niitä koskeva kirjanpito sekä otettava näytteitä korkeapatogeenisen lintuinfluenssan varalta. Eläintautilain 87 §:ssä säädetään mahdollisuudesta käyttää valtuutettuja tarkastajia suorittamaan kunnaneläinlääkärin tehtäviä.

Kunnaneläinlääkäri on lisäksi määrättävä suorittamaan tarkastuksia muissa kuin 2 momentissa tarkoitetuissa siipikarjan pitopaikoissa riskiperusteisesti.

Kunnaneläinlääkärin on pidettävä luetteloa tekemistään tarkastuskäynneistä ja niiden tuloksista.

6 §

Tarkastusalueella toteutettavat tautisuojaustoimenpiteet

Tarkastusalueella on eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä määrättävä:

- 1) lintujen pitopaikoista vastuussa olevat toimijat huolehtimaan, että pitopaikoissa käyvien henkilöiden ajoneuvot pestään ja desinfioidaan tarpeellisilta osin pitopaikasta poistuttaessa, jos ajoneuvot ovat voineet saastua käynnin yhteydessä;
- 2) lintujen pitopaikoista vastuussa olevat toimijat varaamaan pitopaikoissa käyville henkilöille mahdollisuus pitopaikan sisään- ja uloskäynnin yhteydessä jalkineiden desinfiointiin desinfektioaltaassa sekä käsien pesuun ja desinfiointiin; sekä
- 3) lintujen pitopaikoissa käyvät henkilöt pukeutumaan vain kyseisessä pitopaikassa käytettäviin suojavaatteisiin, vaihtamaan jalkineet eläinsuojan sisään- ja uloskäynnin yhteydessä niin, että eläinsuojassa käytettävien jalkineitten ja eläinsuojan ulkopuolella käytettävien jalkineitten jalanjäljet eivät kohtaa, sekä pesemään ja desinfioimaan kädet eläinsuojaan tullessa ja sieltä poistuttaessa.

7 §

Siipikarjan ulkonapitokielto tarkastusalueella

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä siipikarjan pitäminen ulkona tarkastusalueella. Kieltoa ei kuitenkaan uloteta koskemaan eläinsuojelulain (247/1996) 20 §:ssä tarkoitettuja eläintarhoja ja pysyviä eläinnäyttelyitä.

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan kuitenkin myöntää lupa poiketa kiellosta, jos siipikarjan pitäminen sisällä aiheuttaisi huomattavaa haittaa eläinten hyvinvoinnille tai jos luvan myöntämiseen on muu perusteltu syy.

Luvan myöntäminen edellyttää, että lintuja pidetään sellaisessa ulkotarhassa, joka on suojattu verkolla tai muulla vastaavalla tavalla siten, etteivät luonnonvaraiset linnut pääse kosketukseen ulkotarhassa pidettävän siipikarjan kanssa. Mikäli samassa pitopaikassa pidetään sekä tarhattavia vesilintuja että muuta siipikarjaa, on nämä erotettava niin, että ne eivät pääse kosketuksiin keskenään.

Lupaa ei voida myöntää, jos pitopaikan läheisyydessä on merkittäviä luonnonvaraisten lintujen levähdys- tai oleskelualueita.

8 §

Tarkastusalueella noudatettavat kuljetuskiellot

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä:

- 1) siipikarjan ja muiden vankeudessa pidettävien lintujen siirtäminen pois tarkastusalueella sijaitsevasta pitopaikasta;
- 2) siipikarjan ja muiden vankeudessa pidettävien lintujen vieminen eläinnäyttelyihin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin tarkastusalueella;

- 3) siipikarjan ja muiden vankeudessa pidettävien lintujen kuljettaminen tarkastusalueen kautta lukuun ottamatta maanteitse tai rautateitse pysähtymättä ja lastia purkamatta tapahtuvaa kauttakuljetusta;
- 4) tarkastusalueella sen perustamisen jälkeen kerättyjen siitosmunien kuljettaminen alueen ulkopuolelle;
- 5) luonnonvaraisista riistalinnuista saatavan tuoreen lihan, jauhelihan, mekaanisesti erotetun lihan, raakalihavalmisteiden ja lihavalmisteiden kuljettaminen tarkastusalueelta lukuun ottamatta alueella ennen sen perustamista tai alueen ulkopuolella metsästetyistä linnuista saatavan tuoreen lihan, jauhelihan, mekaanisesti erotetun lihan, raakalihavalmisteiden tai lihavalmisteiden lähettämistä viranomaisten hyväksymistä laitoksista;
- 6) siipikarjasta saatavan tuoreen lihan, jauhelihan, mekaanisesti erotetun lihan, raakalihavalmisteiden ja lihavalmisteiden kuljetukset tarkastusalueelta;
- 7) tarkastusalueella sijaitsevasta lintujen pitopaikasta saadun käsittelemättömän lannan kuljettaminen ja levittäminen lukuun ottamatta kuljettamista käsiteltäväksi muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys säännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus) mukaisesti;
- 8) tarkastusalueelta peräisin olevista linnuista saatujen muiden sivutuotteiden kuljettaminen alueen ulkopuolelle, ellei niitä ole käsitelty komission päätöksen 2006/563/EY 12 artiklassa tarkoitetulla tavalla tai ellei niitä toimiteta käsiteltäväksi sivutuoteasetuksen mukaisesti; sekä
- 9) riistalintujen siirtäminen vankeudesta luontoon tarkastusalueella.

9 §

Sallittuja kuljetuksia koskevat vaatimukset

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on määrättävä, että sellaisia 8 §:n 1 momentin 5—8 kohdassa tarkoitettuja tarkastusalueelta peräisi olevia raaka-aineita ja tuotteita, joiden kuljetusta tarkastusalueella ei ole kielletty, on kaikissa tuotannon vaiheissa käsiteltävä, varastoitava ja kuljetettava tavalla, joka ei aiheuta riskiä mahdollisen lintuinfluenssaviruksen siirtymisestä vyöhykkeen ulkopuolelta peräisin olevista linnuista valmistettaviin tuotteisiin.

4 luku

Seuranta-alueita koskevat kiellot, rajoitukset ja toimenpiteet

10 §

Seuranta-alueella sijaitsevien pitopaikkojen luettelointi

Aluehallintoviraston on tehtävä luettelo seuranta-alueella sijaitsevista siipikarjan pitopaikoista.

11 §

Seuranta-alueella toteutettavat tautisuojaustoimenpiteet

Mitä 6 §:ssä säädetään tautisuojaustoimenpiteiden määräämisestä tarkastusalueella, sovelletaan myös seuranta-alueeseen.

12 §

Siipikarjan ulkonapitokielto seuranta-alueella

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä siipikarjan pitäminen ulkona seuranta-alueella. Kieltoa ei kuitenkaan uloteta koskemaan eläinsuojelulain (247/1996) 20 §:ssä tarkoitettuja eläintarhoja.

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa kiellosta 7 §:n 2—4 momentissa säädettyjen edellytysten täytyessä.

13 §

Seuranta-alueella noudatettavat kuljetuskiellot

Eläintautilain 34 §:ssä tarkoitetulla päätöksellä on kiellettävä:

- 1) siipikarjan ja muiden vankeudessa pidettävien lintujen siirtäminen pois seuranta-alueelta alueen perustamista seuraavien 15 vuorokauden aikana;
- 2) siipikarjan ja muiden vankeudessa pidettävien lintujen vieminen eläinnäyttelyihin tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin seuranta-alueella; sekä
- 3) riistalintujen siirtäminen vankeudesta luontoon seuranta-alueella.

5 luku

Poikkeaminen kielloista tarkastus- ja seuranta-alueilla

14 §

Poikkeaminen lintuja koskevista kuljetuskielloista

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa 8 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 13 §:n 1 kohdassa tarkoitetusta kiellosta.

- 1) siipikarjan kuljettamiseksi tarkastus- ja seuranta-alueilla sijaitseviin aluehallintoviraston nimeämiin pitopaikkoihin;
- 2) kananuorikoiden ja lihakalkkunoiden kuljettamiseksi Suomessa sijaitseviin, aluehallintoviraston nimeämiin pitopaikkoihin, joissa kyseinen siipikarja pidetään vähintään 21 päivän ajan sen saapumisesta;
- 3) siipikarjan kuljettamiseksi välittömästi teurastettavaksi tarkastus- tai seuranta-alueella sijaitsevaan teurastamoon tai, jos tämä ei ole mahdollista, aluehallintoviraston nimeämään kyseisten alueiden ulkopuolella sijaitsevaan teurastamoon;
- 4) siipikarjan kuljettamiseksi seuranta-alueelta Suomessa sijaitseviin aluehallintoviraston nimeämiin pitopaikkoihin;
- 5) keräyspäivänä tarkastusalueella sijainneista pitopaikoista kerätyistä munista haudottujen untuvikkojen kuljettamiseksi Suomessa sijaitseviin aluehallintoviraston nimeämiin pitopaikkoihin, jotka valvontaviranomainen on tarkastanut untuvikkojen saapumisen jälkeen ja joissa kyseinen siipikarja pidetään vähintään 21 päivän ajan sen saapumisesta, jos määränpääpitopaikka sijaitsee tarkastus- tai seuranta-alueen ulkopuolella;
- 6) keräyspäivänä seuranta-alueella sijainneista pitopaikoista kerätyistä munista haudottujen untuvikkojen kuljettamiseksi aluehallintoviraston nimeämiin Suomessa sijaitseviin pitopaikkoihin;
- 7) keräyspäivänä tarkastus- ja seuranta-alueen ulkopuolella sijainneista pitopaikoista kerätyistä munista haudottujen untuvikkojen kuljettamiseksi edellyttäen, että lähetävä hautomo pystyy varmistamaan, etteivät kyseiset

munat ole olleet kosketuksissa siitosmuniin tai untuvikkoihin, jotka ovat peräisin seuranta-alueen siipikarjaparvista.

15 §

Poikkeaminen siitosmunia koskevasta kuljetuskiellosta

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta kiellosta siitosmunien kuljettamiseksi:

- 1) Suomessa sijaitsevaan aluehallintoviraston nimeämään hautomoon;
- 2) mihin tahansa hautomoon edellyttäen, että lähettävän pitopaikan siipikarja on tutkittu korkeapatogeenisen lintuinfluenssan varalta otoksella, jolla voidaan osoittaa viiden prosentin esiintyvyys vähintään 95 prosentin luotettavuustasolla, ja näytteiden tutkimustulokset ovat olleet negatiivisia;
- 3) luvassa mainittuun hyväksytyyn munatuotteita valmistavaan laitokseen kuumennettaviksi;
- 4) hävitettäväksi;
- 5) nimettyihin laboratorioihin tai laitoksiin taikka nimetyille rokotteiden valmistajille tieteellisiin, diagnostisiin tai farmaseuttisiin tarkoituksiin.

Kuljetus ei saa aiheuttaa vaaraa lintuinfluenssan leviämisestä. Luvassa on asetettava taudin vastustamiseksi välttämättömät ehdot. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa ehdoksi on asetettava, että siitosmunat ja niiden pakkaukset desinfioidaan ennen niiden lähettämistä, siitosmunien jäljittäminen voidaan varmistaa, siitosmunat on kuljetetaan aluehallintoviraston määräämän viranomaisen sinetöimissä ajoneuvoissa tai valvonnassa ja nimetyssä hautomossa sovelletaan riittäviä bioturvallisuustoimenpiteitä.

Muihin jäsenvaltioihin lähetettävien siitosmunalähetysten mukana olevissa eläinlääkärintodistuksissa on oltava seuraava maininta: "Lähetys täyttää komission päätöksen 2006/563/EY mukaiset eläinlääkinnälliset edellytykset".

16 §

Poikkeaminen lihaa ja lihatuotteita koskevista kuljetuskielloista

Eläintautilain 38 §:n nojalla voidaan myöntää lupa poiketa 8 §:ssä tarkoitetusta kiellosta siipikarjasta saatavan tuoreen lihan, jauhelihan, mekaanisesti erotetun lihan, raakalihavalmisteiden ja lihavalmisteiden kuljettamiseksi tarkastusalueelta, kun kyseessä on:

- 1) hyväksytyissä teurastamoissa teurastettu, kasvatuspitopaikassa ante mortem - tarkastetusta siipikarjasta saatu liha;
- 2) lihavalmiste, joka sisältää 1 kohdan mukaista lihaa;
- 3) lihavalmiste, joka on lämpökäsitelty 70 °C:n vähimmäislämpötilassa, niin että liha on kauttaaltaan kuumennettu kyseiseen lämpötilaan; tai
- 4) siipikarjan liha, joka saatetaan vain Suomen markkinoille ja joka on merkitty liitteen 1 mukaisella terveysmerkillä.

6 luku
Erinäiset säännökset

17 §

Diagnostiset menettelyt ja näytteenottomenetelmät

Valvontaviranomaisen on suorittaessaan tässä asetuksessa säädettyjä tutkimuksia ja tarkastuksia noudatettava, mitä neuvoston direktiivissä 2005/94/EY säädetyn lintuinfluenssaa koskevan taudinmäärityskäsikirjan hyväksymisestä annetussa komission päätöksessä (2006/437/EY) säädetään diagnostisista menettelyistä ja näytteenottomenetelmistä.

18 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 5 päivänä maaliskuuta 2015.

Tällä asetuksella kumotaan luonnonvaraisissa linnuissa esiintyvän lintuinfluenssa leviämisen estämisestä annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (226/2006).

Helsingissä 19 päivänä helmikuuta 2015

Maa- ja metsätalousministeri

Petteri Orpo

Neuvotteleva virkamies

Katri Levonen

Liite 1

Terveysmerkkiä koskevat vaatimukset

Terveysmerkki muodostuu yksittäisestä soikeasta leimasta, jonka halkaisija pituussuunnassa on 6,5 cm ja poikittaissuunnassa 4,5 cm. Seuraavien tietojen on oltava siinä täysin luettavassa muodossa:

- yläosassa jäsenvaltion nimi tai ISO-koodi FI suuraakkosin,
- keskellä teurastamon hyväksymisnumero,
- alaosassa jokin seuraavista kirjainyhdistelmistä: CE, EC, EF, EG, EK tai EY,
- kaksi suoraa viivaa, jotka leikkaavat toisensa keskellä leimaa siten, että leimassa olevat tiedot eivät peity.

Kirjainten korkeuden on oltava vähintään 0,8 cm ja numeroiden korkeuden vähintään 1 cm. Leimassa on myös oltava tiedot, joiden perusteella lihan tarkastuksen tehnyt eläinlääkäri voidaan tunnistaa.